

**DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS
EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYE**

**VARGA UTCAI TAGINTÉZMÉNYÉNEK
SZAKMAI SAJÁTOSSÁGAI**

„ Az ifjúságot nevelni azt jelenti,
a holnapot a mában,
a szellemet az anyagban,
a szellemi létet a földi életben ápolni. „

/Rudolf Steiner/

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Az intézmény általános információi	3
2.	Feladat ellátása a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Varga utcai Tagintézményében	3
2.1.	Bölcsődei ellátás	
2.2.	Napközbeni gyermekfelügyelet	3
2.3.	Gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások	3
3.	Ellátandó célcsoport és terület jellemzői	4
3.1.	A tagintézmény bemutatása	4
3.2.	Gyermekösszetétel	4
3.3.	Tárgyi feltételek	5
3.4.	Személyi feltételek	6
4.	A bölcsődei nevelés- gondozás célja, alapelvei	6
5.	Feladatellátás részletes szakmai tartalma	7
5.1.	Gyermekekép	7
5.2.	Bölcsődei nevelés feladata	8
5.2.1.	A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	8
5.2.2.	Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	9
5.2.2.1.	Sószoba	10
5.2.3.	Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	10
5.2.3.1.	Segítő kutya	10
5.2.4.	A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	11
6.	Kiemelt szakmai célkitűzések	11
6.1.	Hagyományápolás, jeles napok	11
6.2.	Hagyományörző tevékenységeink	12
6.3.	A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	14
7.	Szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása	18
7.1.	Szakemberkép	18
7.2.	Képzés, továbbképzés, önképzés	19
7.3.	Terepintézményi feladatok	19
8.	A bölcsőde kapcsolatrendszere	19
8.1.	Kapcsolattartás a családokkal	19
8.2.	Együttműködés az Egyesített Bölcsődei Intézménye tagintézményeivel	20
8.3.	Kapcsolat a Levendula Óvodával	21
8.4.	Kapcsolat a Svetits Óvoda és Általános iskolával	21
8.5.	A gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött szerepünk	21
9.	A tájékoztatás helyi módja	21

1. Az intézmény általános információi:

Az intézmény neve:	Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye
Az intézmény székhelye:	4024 Debrecen, Varga utca 23.
Működési területe:	Debrecen közigazgatási területe
Az intézmény Gyvt. szerinti besorolása:	Gyermekjóléti alapellátás
Az intézmény Gyvt. szerinti típusa:	Gyermekek napközbeni ellátása
A szolgáltató tevékenység formája:	Bölcsőde
A tagintézmény neve:	DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Varga Utcai Tagintézmény
A tagintézmény címe:	4024 Debrecen Varga utca 23.
A tagintézmény elérhetősége:	06-52-326-699, 06-30-924-1074 bolcsi03@net-portal.hu
Férőhely/ csoport:	100/8

2. Feladatellátás DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Varga Utcai Tagintézményében

2.1. Bölcsődei alapellátás

Tudjuk azt, hogy a korai éveknél döntő befolyásuk van a későbbi életútra, viselkedésre, a társas kapcsolatok alakulására. Ennek érdekében a jó minőségű napközbeni ellátás biztosítása számunkra fontos célkitűzésként jelenik meg. A helyi, debreceni családok igényeinek megfelelően olyan családbarát bölcsődét kívánunk működtetni, ahol a 0-3 éves korosztály fejlődésének törvényszerűségeire épülő, a gyermekek adottságait, természetes igényeit, társadalmi hovatartozását figyelembe vevő magas színvonalú és szakszerű nevelés-gondozás történik. Bölcsődénk a gyermekjóléti alapellátás keretében ellátja a dolgozó szülők gyermekeinek napközbeni felügyeletét, napi 12 órás nyitva tartással működve, ezzel segítve a kisgyermek egyenlő esélyekhez jutását és a minél zökkenőmentesebb társadalmi beilleszkedését.

2.2. Napközbeni gyermekfelügyelet

A DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye napközbeni gyermekfelügyeletet biztosít, melynek keretében segítséget nyújt a többes ikrek gondozásához, neveléséhez a Gyvt. 44/C. § (1) bekezdés b) pontjában és (2) bekezdésében, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 51/P. §-ában foglaltak figyelembevételével. A többes ikrek gondozása a szülő, törvényes képviselő otthonában történik, legfeljebb a gyermekek három éves koráig. A szolgáltatást végző személy csak a gyermekek gondozására, felügyeletére vehető igénybe, legfeljebb napi 8 óra időtartamban.

Tagintézményünk feladatellátásának része lett a napközbeni gyermekfelügyelet biztosítása, azáltal, hogy az ikergyermekes családoknál szolgálatot teljesítő kisgyermeknevelők kollektívánk tagjai.

2.3. Gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások

Időszakos gyermekfelügyelet:

Bölcsődénkben az alapellátás prioritása mellett, a családi nevelést támogató gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtunk. Azok a szülők vehetik igénybe ezt a szolgáltatást,

akik részmunkaidőben dolgoznak, munkát keresnek vagy tanulnak, esetleg nem jogosultak a bölcsődei ellátásra, de alkalomszerűen vannak elfoglaltságaik.

E térítés ellenében nyújtott szolgáltatást egy-egy órára, napra, de akár több napra, vagy hétre, is igénybe lehet venni, előzetes bejelentkezés után, a bölcsőde nyitva tartási idején belül. Igény szerint étkezési lehetőséget is biztosítunk szintén térítési díj ellenében. A szolgáltatást a gyermek orvosi igazolás nélkül veheti igénybe. A szülő nyilatkozatot ír alá, hogy gyermeke egészséges, s bemutatja a kötelező védőoltások megkapásáról szóló igazolást, illetve a Gyermek egészségügyi kiskönyvet. Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan, lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.

3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői

3.1. A tagintézmény bemutatása

Bölcsődénk Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye egyik tagintézményeként működik.

A bölcsőde 1980-ban nyerte el mai formáját, amikor a Módszertani Bölcsőde és a Bölcsődei Igazgatóság átköltözésével, a korábbi Holló János Utcai Bölcsőde épületét kibővítették. Az eredetileg is bölcsődének tervezett épület így a korábbi 40 férőhelyről 80 férőhelyesre bővült. Az új épületrész emeletén helyet kapott az Egyesített Bölcsődei Intézmény Igazgatósága és egy 50 fős előadóterem. A bölcsőde ingatlana városunk valamennyi tömegközlekedési eszközével jól megközelíthető - akár a Petőfi tér, akár a Varga utca irányából -, kiváló infrastruktúrával rendelkezik, mégis csendes, forgalomtól mentes belvárosi övezetbe tartozik.

A 2009. decemberében módosított jogszabályi rendelkezések értelmében, egy bölcsődei csoport létszámát 12 főre, a 2 évet betöltötteknél 14 főre emelték. Ekkor tagintézményünkben férőhelyszám módosítás történt, s így 2010. szeptemberétől bölcsődénk a korábbi 80-ról 100 férőhelyesre növekedett és azóta is változatlanul teljes kihasználtsággal működik.

Az épület négy gondozási egységében, nyolc gyermekcsoport (Süni, Alma, Napocska, Csigabiga, Maci, Szákszorszép, Pillangó, Katica) található, melyekhez fürdőszoba, gyermeköltöző és gyermekkocsi tároló kapcsolódik. Egy bölcsődei csoport létszáma, életkoruknak megfelelően 12-14 fő között mozog, egyetlen csoportszoba kivételével, ahol a kisebb alapterületből adódóan a maximális gyermekszám 8 fő. SNI gyermek nevelés-gondozása esetén a létszámot természetesen a jogszabályban meghatározott módon alakítjuk ki.

A szinte teljesen hasonló alaprajzú, de egymástól függetlenített, külön udvarrészszel funkcionáló gondozási egységek osztottságukkal családi hangulatot kölcsönöznek intézményünknek. A gyermekek az adott gondozási egységbe felvett gyermekeket és az ott dolgozó négy kisgyermeknevelőt fogják idővel megismerni. A közvetlen, családi légkörben a szülők között mélyebb ismeretség kialakulására nyílik ezáltal lehetőség.

Bölcsődénk kedvelt és keresett a debreceni kisgyermekes családok körében. Köszönhető ez kedvező elhelyezkedésének, a Levendula Óvodával való közös épületegységnek, az együttműködésnek, és természetesen nevelő-gondozó munkánk színvonalának.

3.2. Gyermekösszetétel

A családi, szeretetteljes hangulatú bölcsődénkbe elsősorban a belváros régi és új építésű társasházaiban és a közeli Wesselényi lakótelepen élő családok gyermekei érkeznek. De jelentős a város egyéb területeiről is a felvétel iránti igény a közeli munkahelyekre való tekintettel.

A bölcsődéseink legnépesebb korcsoportja a 20-36 hónapos gyermekek. A 36 hónapon felüliek aránya a nevelési év végére növekedve ugyan, de alatta marad az előző korcsoportnak, a 18 hónapon aluliak száma pedig általában a legkevesebb, míg az 5-12 hónapos gyermekek az elmúlt nevelési években és napjainkban is 1-2 fő volt.

A csoportok összeállításánál figyelembe vesszük az életkori jellemzőket, a fiú-lány arányt, a csoportszobák adottságait és természetesen a szülők igényeit.

Gyermekeink többsége jó szociokulturális háttérrel rendelkezik, a szülők többsége magas iskolai végzettségű, biztos anyagi háttérrel rendelkezők. Néhány esetben találkozunk gyermekvédelmi szempontból veszélyeztetett kisgyermekkel. Hátrányos helyzetű és periférián élő családokkal nem találkozunk. A társadalmunkat érintő, a kisgyermeknevelés szempontjából felmerülő negatív tendenciák azonban nálunk is jelen vannak. Tapasztalataink szerint az elmúlt években bölcsődéseink 10-15%-a elvált szülők gyermekeként érkezett 2-3 évesen az intézményünkbe. A hagyományos családmódel felbomlásának gyakoriságát jelzi, hogy sok a második, esetleg harmadik házasságból született gyermekek száma is, akik vagy együtt is élnek, vagy csak időközönként találkoznak az apai vagy anyai féltestvéreikkel. Bölcsődénkben azt tapasztaljuk, hogy a családok széthullásának következményei inkább érzelmi, s nem anyagi síkon jelentenek igazán veszélyt.

Évről évre növekvő tendenciát mutat a magatartásbeli vagy az esetleges fejlődésbeli lemaradások száma, amit elsősorban a modern világunk rohanó életmódjának vagy a jó megélhetésért folytatott küzdelemnek tudhatunk be. Természetesen többféle okot is felsorolhatunk: nagy a szülők túlterheltsége, gyermeknevelési kételyeik és bizonytalanságaik, de okként felsorolható az egészséget veszélyeztető rendszertelen, mozgásszegény életmód, a helytelen táplálkozási szokások, vagy a tömegkommunikációs eszközök túlzott jelenléte már a legkisebbek életében is.

Bölcsődéseink napjaik jelentős részét intézményünkben töltik, ezért olyan szakmai munka kidolgozását látjuk célszerűnek, mely képes orvosolni a kisgyermekes családok fentebb említett problémáit, és képes más alternatívákat állítani példaként a szülők elé. Szeretnénk ezt úgy megvalósítani, hogy a hagyományos társadalmi és családi értékrendre helyezzük a hangsúlyt. Ezért is törekszünk egy meleg, szeretetteljes környezet kialakítására, amelyhez egy elfogadó, meleg, engedelkeny nevelési módszer társul kisgyermeknevelőink részéről. Igyekszünk ezáltal levenni némi terhet a kisgyermeket nevelő családok válláról, valamint hozzájárulni a családok életminőségének a javításához.

3.3. Tárgyi feltételek

Az ingatlan alkalmas az alapító okiratban rögzített feladatainak ellátására, a működés feltételei adottak.

Az elmúlt években folyamatosan a fenntartó által finanszírozott felújítási munkálatok zajlottak az egyes épületrészekben és udvarokon. A Debrecen Bölcsődés Gyermekeiért Alapítvány támogatása kapcsán is fokozatosan cserélődnek és gazdagodnak a berendezési tárgyak, a szobai és udvari játékkészletek. Az alapítvány célja a gyermekek környezetének szebbé tétele, a játékeszközök folyamatos bővítése.

Intézményünk eszközei megfelelnek a modern kisgyermeknevelés elvárásainak. A szobák berendezése figyelembe veszi az életkori és egyéni sajátosságokat. A külső kép kialakításánál arra törekszünk, hogy környezetünk esztétikája, rendezettsége segítse elő a gyermek érzelmi gazdagodását; a meleg színek, a kellemes hangulatú, világos csoportszobák hívogassák a gyermeket és biztonságot nyújtsanak számára. A tárgyak tartóssága, esztétikuma és minősége, szolgáljon megelégedésére az azokat használó gyermekek és szüleik, és az ott dolgozó szakemberek számára egyaránt.

Csoportszobáinkhoz közvetlenül kapcsolódó, árnyékolóval ellátott teraszainkon minden évszakban lehetőség nyílik a szabad levegőn való tartózkodásra és a teraszhoz kapcsolódó játszókert nyújt teret a gyermekek számára az önfeledt udvari játékra.

Sószobát alakítottunk ki tagintézményünk egyik helyiségében, mely a gyermekek egészségének megőrzését szolgálja. A gyerekek rendszeresen, a napirendbe építve használják, délutánokként pedig szüleikkel vehetik azt igénybe.

DMJV Egyesített Bölcsődei Intézményének valamennyi tagintézménye így a mi tagintézményünk is saját főzőkonyhával rendelkezik. Az ételmezés központi irányítással, ételmezésvezető és dietetikus által összeállított központi étlap alapján történik. Lehetőség nyílik a diétás gyermekek étkeztetésére is, melyhez az adott diétának megfelelően elkészített ételt a Honvéd Utcai Tagintézmény biztosítja minden nap.

3.4. Személyi feltételek

Kollektívánk az elmúlt években teljesen átalakult éppen ezért az elkövetkezendő években arra kell törekednünk, hogy egy állandó, szakmailag jól felkészült, összekovácsolt kollektíva állhasson az intézmény rendelkezésére. Az átalakulás okai, a fluktuáció forrásai elsősorban a nyugdíjba vonulások és a szakmai előre lépések voltak.

A kisgyermeknevelői kollektívánk fiatalnak mondható az életkor tekintetében, így jellemző a fiatalos munkamorál, a fegyelmezettség és a jól megalapozott szaktudás. Valamennyien (18 fő) szakképzetteként dolgoznak. Ebből egy fő kivételével felsőfokú szakképzés keretében szerezték meg képesítésüket. Jelenleg 7 fő főiskolai végzettséggel rendelkezik, 2 fő a nyelvvizsga megszerzésével diplomát szerez, 2 fő pedig diplomás képzésre jár.

A technikai dolgozóink összlétszáma 13 fő (2 fő mosodai, 5 fő konyhai alkalmazott, 5 fő bölcsődei dajka, 1 fő varrónő). Ők is felelősségteljes munkájukkal hatékonyan hozzájárulnak a színvonalas gyermekellátáshoz. Mindannyian arra törekszünk, hogy támogassuk és erősítsük egymást, hiszen ezzel még nagyobb biztonságot nyújthatunk a családok számára és az egységes kollektívával növelhetjük bizalmukat.

Kollektívánk munkáját több szakember is segíti. Bölcsődeorvosunk hetente háromszor a csoportokban látja el prevenciós, egészségmegőrző munkáját. A bölcsődék étlapját az Egyesített Bölcsődei Intézmény szakképzett ételmezésvezetője és dietetikusa állítja össze. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az épületünkben van az irodája az Egyesített Bölcsődei Intézmény vezetőinek, pszichológusának és a szaktanácsadójának. A napi kapcsolat állandó szakmai segítséget jelent számunkra.

Nagy hangsúlyt fektetünk intézményünkben a jó munkahelyi légkör kialakítására. Törekszünk úgy megszervezni a csoportbeosztást, a nevelőpárokat, hogy figyelembe vesszük nevelési stílusukat, életkorukat, kölcsönös szimpátiájukat. Tisztában vagyunk azzal, hogy dolgozóink munkája hatással van intézményünk összképére, különös tekintettel kisgyermeknevelőink modell értékére. Éppen ezért a dolgozóink lelki egészségének megőrzésére is nagy figyelmet fordítunk. Rendszeresen szervezünk szakmai előadást és kulturális programlátogatást, valamint közös kirándulásokon veszünk részt.

4. A bölcsődei nevelés- gondozás célja, alapelvei

Bölcsődénkben elsődleges feladatunknak tekintjük, hogy a hozzánk járó kisgyermeknek elsajátítsák a szeretetteljes és elfogadó nevelési módszereink segítségével azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket a világ megismerésében és ez által alkalmazkodhassanak az életükben folyamatosan bekövetkező változásokhoz. Feladatunk a holisztikus nevelés jegyében a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális fejlődésének támogatása,

valamint a kisgyermekes családok igényeinek megismerése, a családi és bölcsődei nevelés összhangjának a megteremtése a szülői kompetenciák figyelembevételével. A családokra egységes rendszerként tekintünk, igyekszünk megismerni őket a családlátogatásaink alkalmával. Törekszünk már ekkor egy közvetlen, együttműködő, kölcsönös bizalomra épülő kapcsolatot megalapozni, hogy minél jobban megismerhessük a család szokásait, feltárhassuk azok értékrendjét, ezáltal is képet kapva a családok erősségeiről, melyre a későbbiekben építhetünk. Igyekszünk lehetővé tenni, hogy a szülők megismerjék a bölcsődében folyó munkát és bekapcsolódjanak a bölcsődei életbe. Ilyen első lehetőség a gyermek bölcsődei adaptációja. A szülővel történő fokozatos beszoktatás alkalmával a szülők, elsősorban az édesanya a csoportban töltött idő alkalmával bekapcsolódik a bölcsőde életébe. Megismerheti az ott folyó munka színvonalát, miközben fokozatosan átadja gyermeke nevelését-gondozását a gyermek saját kisgyermeknevelőjének. A kisgyermeknevelő - figyelembe véve a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát - segíti a gyermek fejlődését, szem előtt tartva a gyermek egyéni szükségleteit és a gyermek egyéni fejlődési ütemét. Feladatunknak tekintjük az esetleges fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerését és jelzését, minden esetben a szülővel való együttműködés szem előtt tartásával. Hosszú és rövid távon a szakmai programunk által megfogalmazott alapelvek szerint dolgozunk. A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megjelenő valamennyi alapelvet alkalmazva, szakmai programunkban kiemelten kezeljük a biztonság és stabilitás elvét. Törekszünk a gyermekek személyi és tárgyi környezetének állandóságára a felmenő rendszer alkalmazásával, a saját kisgyermeknevelő rendszer kialakításával a jól szervezett, a gyermekek igényeit figyelembe vevő napirend kialakításával. Kiemelten figyelünk továbbá a kisgyermeknevelő - gyermek közötti erős szeretetteljes kötődés kialakítására. Tudjuk, hogy a biztonságosan kötődő gyermek felfedezési vágya határtalan, próbálkozásai sikeresek és ez segíti önállósodási törekvéseit is. Törekszünk visszanyúlni a magyar bölcsődei nevelés értékeihez és a megismerési folyamatokat oly módon támogatni, hogy a gyermeki játék tartalmát a hagyományápolás eszközeivel gazdagítsuk.

5. Feladat ellátás részletes szakmai tartalma

5.1. Gyermekkép

"A gyermek a legtokéletesebb teremtmény, mert egyedül ő tudja megalkotni saját egyéniségét. A gyermek lelke lágy viaszhoz vagy fehér papírhoz hasonló, ahová magának a gyermeknek kell belevésni a képzeteket."

/Maria Montessori/

Nagydolog a gyermekkor. Minden gyermek egy egyéniség, egyszeri és megismételhetetlen. Éppen ezért minden gyermeket olyannak fogadunk el amilyen Ő saját maga, hogy azzá lehessen, amit magával hozott, egyszeri énstruktúrája szerint. Szeretnénk, ha a bölcsődében töltött napjairól az általa magával hozott „fehér lapon” sok örömteli bölcsődei pillanat hagyna nyomot; hogy a lágy viaszhoz hasonló gyermeki lélekben a társas élmények és az itt szerzett ismeretek mélyen bevésődjenek; ami által a gyermek kiegyensúlyozott, a világra nyitott személyiséggé formálódjék; hogy ilyen gyermekek vegyenek körbe bennünket, ölelve tartjuk testi és lelki értelemben, megadva számára ezáltal az érzelmi biztonságát. Szeretettel, tisztelettel és elfogadással vesszük körbe minden nap. Tudjuk, hogy ami az első három évben történik, az kihat a gyermek egész életére, hozzájárulhat egészsége és betegségei alakulásához, rokon és ellenszenveinek fellángolásához valamint értelmi és érzelmi képességének fejlődéséhez. Arra törekszünk, e szerint tesszük nap, mint nap a dolgunkat,

hogy a gondjainkra bízott kisgyermek a harmadik életévük elérésekor pozitív érzelmekkel teli, kiegyensúlyozott személyiségként léphessenek tovább az óvodai életbe.

5.2. Bölcsődei nevelés feladata

A társadalmunkban a családok szükségleteinek kielégítésére különböző ellátásokat, szolgáltatásokat hoznak létre. Ilyen a bölcsőde is. Az ellátások akkor működnek jól, ha ott az ellátottak szükségleteit szolgálják. Különösen igaz ez a legkisebbek esetében. A korai ellátásnak a gyermek szükségleteire kell hangolódnia és építenie kell a gyermekben lévő lehetőségekre. A gyermek testi-lelki jólléte, fejlődése attól függ, hogy ő és az őt ellátó felnőtt mennyire tudnak egymásra hangolódni, mennyire vannak tekintettel az ő szükségleteire.

5.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A családot, mint a társadalom legkisebb egységét és a gyermek elődleges szocializációs színterét egy összetett, összefüggő rendszerként értelmezzük. Ez a család rendszerszemléletű alapja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a családok életében és fontos, hogy hogyan kapcsolódik be és válik részévé azok életének. A bölcsődei élet talán legnehezebb és legmegerhelőbb időszaka az ellátásba kerülés. A biztonságot nyújtó család és édesanya védelmezéséből a gyermek a nap egy időszakában a bölcsődében van. A távollét miatt a bizalma átmenetileg megrendül a szeretett személyek iránt. Ahhoz, hogy jól együtt tudjunk működni, fel kell ismernünk a családok erősségeit és gyengeségeit. Az erősségek kiemelésével támogatni azokat úgy, hogy a családok támogatása a pozitívumok kiemelésével valósuljon meg. A szülők számára lehetőségeket biztosítunk beszélgetésekkel, szakkönyvek ajánlásával, hogy új ismeretekhez jussanak, új nevelési technikákat és szemléletet tanulhassanak, illetve megerősödjének azokon a területeken, amelyek eleve jól működnek. Lehetőségeket biztosítunk közös beszélgetések szervezésével arra, hogy a szülők és a kisgyermeknevelők a gyermek fejlődésével és nevelésével kapcsolatos kérdéseket megbeszélhessék. Személyre szóló támogatást nyújtunk a szülőknek, ha gondjaik támadnak gyermekük viselkedésének vagy saját szülői feladatuk megértésében. Igyekszünk minden esetben, már az első találkozások alkalmával jó benyomást kelteni és bizalmi kapcsolatot kialakítani a szülőkkel, pozitív érzelmeket és értékeket, illetve érdeklődést mutatva és minden esetben partnerként viszonyulva hozzájuk. Tudjuk, hogy a család nagy változáson megy át, amikor az első vagy akár a második, harmadik gyermek bölcsődébe kerül. Azáltal, hogy az anya újból dolgozni kezd, megváltozik a családi szerepek megosztása, az édesanya szerepei bővülnek. Ez feszültség forrása az anyában, ezáltal a gyermekben is. Lelelkiismeret-furdalás gyötri a döntésével kapcsolatban, de amikor már az édesanya megtalálja számítását munkahelyén és meggyőződik arról, hogy gyermeke biztonságban van a bölcsődében, akkor megnyugszik. Helyre áll a család élete és ez hozzájárul a gyermek további harmonikus fejlődéséhez.

A napközbeni gyermekfelügyelet egy speciális munkaterület. A sikeres munkavégzés alapvető feltétele a családdal való harmonikus együttműködés az ikergyermekek egészséges fejlődése érdekében. Az első családlátogatás és igényfelmérés után, a család életébe bekapcsolódó kisgyermeknevelőnek a szülők mellett nagyszülőkkel, egyéb segítő családtagokkal való együttműködésre is fokozottan kell koncentrálnia. Az ismerkedés, családi adaptáció során fontos, hogy előre tisztázzák az elvárásokat, az újszülöttek körüli teendőket, a segítségnyújtás formáit. A gyermekek növekedésével, igényeik változásával a feladatokat, a napirendet folyamatosan a újra kell gondolni és a felmerülő szükségletekhez igazítani. A

család és a kisgyermeknevelő közötti szoros, speciális bizalmi viszony alapjaiban feltételezi az ellátást végző személy speciális szakmai ismereteit és kiváló együttműködési készségét.

5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Célunk, hogy gyermekeink testileg – lelkileg egészségesek, edzettek legyenek, ismerjék fel szükségleteiket, és egyre önállóbban elégítsék ki azokat, helyes életritmusban éljék mindennapjaikat.

A gyermeknevelés holisztikus szemléletéből fakadóan nagy gondot fordítunk a testi és a lelki egészségre is. Bölcsődénkben biztosítjuk az egészséges és biztonságos környezetet, a változatos mozgást, a folyamatos levegőzést, az egészséges táplálkozást, és az igény szerinti alvást, pihenést.

A kisgyermeknevelők és a bölcsődeorvos részéről állandó megfigyeléssel segítjük elő a gyermekek egyéni egészségének a megfigyelését, a növekedés és fejlődés területén. Tapasztalatainkról a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk. Abban az esetben, ha valamely részterületen látunk eltérő fejlődésre utaló jeleket, segítünk megtalálni a szakemberekhez vezető utakat. Fontosnak tartjuk az egészséges életmód kapcsán is a családok szemléletének formálását. Tanácsadási, és felvilágosító munkánk egymással párhuzamban több csatornán át folyik. Gyümölcsnapok szervezésével és étel kóstoltatóval hívjuk fel a szülők figyelmét az egészséges táplálkozásra. Alternatív egészség megőrzési előadást szervezünk a kisgyermeknevelőink számára, amit továbbadhatnak a szülők irányába.

A gyermekek gondozásában feltételnek tekintjük a kisgyermeknevelő és a gyermekek közötti meghitt, megértő viszonyt, a természetes testközelség meglétét. Akár a napirend, az egészséges életmód, vagy a társas együttélés szokásairól is beszélünk, mindig szem előtt tartjuk, hogy az örömmel, a szabadon végzett tevékenység mindig célravezetőbb. A szociális kompetencia alakulása szempontjából nagyon fontos, hogy a gyermek aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben. Támogatjuk az önkéntes részvételt elismerés, kivárás, megerősítés, dicséret útján.

A gondozási folyamatokba becsempészünk egy kis hagyományt, hisz a játékoság, a huncutkodás ésszerű keretek között hosszú távon elengedhetetlen ahhoz, hogy örömforrássá válhasson a szükségletek kielégítése. Az étkezést, öltözködést, fürdést régen is kísérték apró játékok a gondozó és a gyermek között, melyet tanúsít sok-sok ilyen tartalmú mondókánk. Egy-egy bajelhárító, ráolvasó, tanítató és biztató, játékba hívó mondóka sokakat átlendített már a fáradozáson, a fájdalomon. Együtt örülünk minden apró mozzanatnak, ha egy pici láb kibújik a nadrág szárán, ha egy gomb kigombolódik, s ha a cipő már nem kacsaláb.

Játékos gyakorlási lehetőséget biztosítunk akár csoportszobában is arra, hogy az öltözködés mozzanatait önállóan elsajátíthassák (gombolás, kötés, csatolás, fűzés).

Az étkezések során nagy hangsúlyt fektetünk a terített asztal esztétikumára, az ételek jóízű kóstolására, az együttes étkezés hangulatára.

Szülői igényhez igazodóan, általuk is támogatva biztosítunk a gyermekek számára zöldségeket, gyümölcsöket. A zöldség- és gyümölcsfeldolgozó tevékenységek, a közös csemegézés, formálják a gyerekek szemléletét, s a szülők figyelme is ráirányul a nyers zöldség- és gyümölcsfogyasztás, a rágás fontosságára.

Elalvás előtti meséléssel, és altatódalok dúdolásával teremtjük meg a ráhangolódás feltételeit. A nyugalom, a csend, a mese varázsa álomba ringat mindenkit, mert a pihenésnek regenerálni kell a testet és a lelket.

A rendszeresség, az azonos időpontban és intervallumban ismétlődő napi tevékenységek mind hozzájárulnak a helyes életritmus kialakulásához.

5.2.2.1. Sószoza

A népi gyógyászatban is köztudott, hogy a sós levegő jótékony hatással van a bőr és a légúti megbetegedések és tüneteik enyhítésére.

A néhány évvel ezelőtt kialakított sószozánk a gyermekek egészséges életmódját, illetve prevenciós szerepet hivatott szolgálni a tagintézményünkbe járó kisgyermekek és családjaik részére. A gyermekek heti egy alkalommal napirendbe ágyazott tevékenységként csoportjaikkal, délutánonként pedig szüleikkel látogathatják a bölcsődés korú gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően berendezett sószozát.

A só természetes antihisztamin, tisztítja a tüdőt, a hörgőket és segít a slejm felszakításában, lágyítja, felbontja a viszkózus váladékot, nyálkát a tüdőben. A só szükséges a hurut és az arcüreg lerakódásainak felszakításához, és a sóterápiával közvetetten erősíthető az immunrendszer is.

A népi gyógyászatban is köztudott, hogy a sós levegő jótékony hatással van a bőr és a légúti megbetegedések és tüneteik enyhítésére.

5.2.3. Érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Az érzékelés, érzelem közös töről fakad. Ezért a bölcsődében igyekszünk úgy szervezni a mindennapjainkat, hogy a gyermekek számára közvetített információk megismerése érzelmi élménnyel párosuljon. Mindig a gyermekből kiindulva tervezzük tevékenységeinket. Éppen ezért, ha a gyermek érzi, hogy az adott szituációban ő van a központban, dönthet és ezáltal megtapasztalja, hogy szükség van rá, akkor szívesen teszi a számára adódó tevékenységet. A közösségben társas kompetenciái fejlődnek, társai együttérzően figyelik, együtt örülnek a megoldásainak. Az átélt élmények megalapozzák az erkölcsi szokások, szabályok és értékek beépülését. Megtanulja társait elfogadni és ez által magát is el tudja fogadni.

Az érzelmi, erkölcsi nevelés feladatait a közösségbe való beilleszkedés, szocializáció folyamatában oldjuk meg. A szocializáció elsődleges színtere a család, majd a másodlagos színtér a bölcsőde. Figyelembe vesszük azokat a jártasságokat, amelyeket magukkal hoznak a gyerekek, és beépítjük a közösségi alkalmazkodás folyamatába.

Fontosnak tartjuk a sok tartalmas, közös, örömteli élmény szervezését. A jeles napok, születés-, névnap, csoporthagyományok az egymáshoz tartozást erősítik.

Arra kell törekednünk, hogy a gyermekek minden szituációban az udvarias beszédet és magatartást tapasztalhassák meg az őket körülvevő felnőttektől. Természetes hangnemben beszéljenek egymáshoz és a felnőttekhez. Érezzék a különbséget a halk és hangos beszéd között. Törekszünk a szülők és a felnőttek szeretetének átadására.

A bölcsődénk nyitottságából adódik a szülőkkel való szoros együttműködés, egymás segítése, amely kiterjed minden felnőttre, akivel a gyermek a bölcsődei életben találkozik. Mindennapjainkban beszélgetünk a szülőkről, felnőttekről és jeles napok alkalmával együtt készített ajándékokkal, virággal, dalokkal köszöntjük őket. Fontos, hogy a közös ünneplések előkészületeibe a szülőket is bevonjuk, hiszen együtt várakozással, izgalommal készülődni jó. A gyermek így tapasztalhatja meg, hogy ő is fontos és így válik személyessé az élmény számára.

5.2.3.1. Segítő kutya

A Debrecen Bölcsődés Gyermekeiért Alapítvány segítségével megvalósítottuk, hogy havonta egy alkalommal a Csodakutya Alapítvány egy kutya gazdájával ellátogat hozzánk és egy-egy fél órát eltölt a gyermekekkel időjárásnak megfelelően a csoportszobában vagy az udvaron. Hisszük, hogy az állatok közelsége pozitív hatással van a gyermekekre. Az állat nyugalma, a feltétel nélküli szeretete, elfogadása biztonságot sugároz a gyermekek számára.

Ugyanakkor védeni, óvni is kell őt és vigyázni rá és ezt jó megérezni, megtapasztalni akár csak egy rövid időre is.

5.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Bölcsődénkben a folyamatos napirend keretében minden gyermek egyéni igénye, fejlődési üteme szerint élheti mindennapjait. Ezen időszakban a legtöbb időt játéokra fordíthatja. A napirendi tevékenységeknél igazodunk a gyermek életkorához, egyéni igényeihez, fejlettségi szintjéhez.

A játékhoz szükséges feltételeket – légkör, hely, idő, eszközök, tapasztalatszerzés, élmények – a gyermekek igényeinek, fejlettségi szintjének megfelelően alakítjuk ki és a játék tartalmát a hagyományápolás eszközeivel gazdagítjuk. Abból a tapasztalatunkból kell kiindulnunk, hogy a mai gyerekek híján vannak a megismerési folyamatokban az optimális „arany középútnak”. Sokakat túl sok inger ér, hisz csecsemőkoruktól járnak zenei vagy idegen nyelvi foglalkozásokra, játszóházakba. Mindezek mellett kapják a rengeteg ingert a kommunikációs eszközök révén. Mások, annak következtében is, hogy válogathatnak ugyan az otthoni játékeszközökben, de a felnőttek értő figyelme nélkül kell ezt tenniük és így csapongóvá válhatnak és egy-egy tevékenység, eszköz csak pillanatokra köti le figyelmüket. Mi elsősorban a felfedezni vágyás élményét, megismerő tevékenységek feltételeinek gazdagítását helyezzük előtérbe, és az ehhez szükséges képességek fejlődését támogatjuk. Tesszük ezt az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet tekintetében. A közös tevékenységek, a sok-sok kérdés és felelet, az utánzások jó alkalmat teremtenek a spontán tanulásra. Maria Montessori pedagógiájának fontos gondolata ezt így fogalmazza meg: *"Segíts nekem, hogy magam csinálhassam!"* Nem a tudás mennyiségére kell a nevelésnek törekednie, hanem a személyiség formálására, a képességek kibontakoztatására. A hagyományörző szemléletű nevelés tudatosan irányítja a figyelmet az anyanyelv szépségeire, a természet kincseire, a közös alkotás örömeire, és aktív cselekedetek által fejleszti az értelmi képességeket. Olyan értékeket közvetít, mely a tartalmas felnőtt-gyermek kapcsolatot, s a gyermekek közötti egyszerű, spontán játékot erősíti, és mentes minden életkortól idegen korai képességfejlesztéstől. A szellemi értékek iránti nyitottság velünk született, ösztönként az újszülöttnél is ott rejlik. Rajtunk felnőtteken múlik, hogy ezt az igényt helyes módszerekkel elégítsük ki. Igazodunk az adott gyermek egyéni mintázatú belső fejlődési programjához, a kisgyermek adott belső struktúráihoz, kompetenciái készségi szintjéhez és a gyermek aktuális állapotához.

6. Kiemelt szakmai célkitűzések

6.1. A hagyományápolás, jeles napok

„A néphagyomány ápolása ebben az életkorban kétszeresen indokolt. Egyrészt mert a gyermek ugyanolyan észrevétlenül tanulja meg a mondókákat és gyermekdalokat, mint az anyanyelvét. Másrészt mert a néphagyomány a zenét, a szöveg és dallam tökéletes egységében tárja a beszélni tudó gyermek elé.”

/ Forrai Katalin/

Nagyvárosi intézményként talán nem kézenfekvő a hagyományörzés. A magyarázata annak, hogy miért választottuk mégis ezt intézményünk programjaként, a hagyományörzés fogalmának sajátos, ránk jellemző értelmezésében áll.

Egyrészt mi nem kifejezetten a népszokások felelevenítésére gondolunk, hanem mindazon értékek továbbvitelére, amit régen a hagyományok és tradíciók biztosítottak az emberek, s különös tekintettel a gyermekek életére nézve. Az előttünk élő nemzedékek számára az ünnepek és hagyományok adták meg a rendszerességet és kiszámíthatóságot, az idő érzékletes átélését. Magukban hordozták a közösségek összetartó erejét, az erős családi kötelékeket, a szülői tekintélyt. Biztosították a természet közelséget, a kétkezi, az alkotó munka örömét, a javak megbecsülését. Mindazt, amely napjainkból hiányzik, ha mindezek ellenpontjaként felgyorsult és rendszertelen életvitelünkre, a családok működési zavaraira, a kreativitást nélkülöző, túlmodernizált, pusztá „felhasználói” világunkra gondolunk.

A kisgyermeket táplálnunk kell, akinek születésétől fogva lelke van. Nem elég testi szükségleteit kielégíteni, hanem utat kell nyitnunk a szellemi fejlődése előtt is. A gyermeknek szüksége van a neki megfelelő környezetre, hogy összes képessége gyakorlás útján fejlődhessen.

A hagyományörző nevelési program elkötelezettséget vállal a magyar bölcsődei nevelés időtálló értékeiért és hagyományaiért. A családokkal való együttműködés keretei, napirendünk, gondozó munkánk színvonala, nevelési elveink és módszereink, mind olyan eredmény, melyre méltán lehetünk büszkék.

A híres Kodályi idézet, miszerint: „A gyermek ének-zenei nevelését a születés előtt kilenc hónappal kell elkezdni” épp úgy igaz a nevelés valamennyi területére. Kisgyermekkorban kezdődik minden alap lerakása, s ez programunk létjogosultságának legfőbb magyarázata. Ezt szimbolizálják a mondókák sajátos csoportjának elnevezése, a „dajka rímek” meghatározás az anyanyelvi nevelés területén, vagy a „bölcsődalok” kifejezés az ének-zenei nevelés kezdeténél. Ezt jelképezi számunkra egy kézzel vart pólyás baba vagy játszótakaró, mint a gyermek első játékszere, mindezen értékek hordozása, kimunkálása fontos szempont a gyermekek esztétikai fogékonyság alapjainak lerakásánál is.

6.2. Hagományörző tevékenységeink

A program céljai

Megalapozni a gyermekben a hagyományok és a természet iránti fogékonyságot.

Az ünnep csodái iránt oly fogékony gyermeki fantázia és képzeletvilág gazdagítása mindennél fontosabb ma, a „vizuális kommunikáció” világában.

Ma már megszakadtak azok a tradicionális folyamatok, melyek a hagyományokat észrevétlenül, apáról fiúra adták. Ezt valamiféleképpen pótolni kell. Be kell vonni a családokat hagyományápolásunkba, s irányt mutatni számukra a szebb jövő felé, miközben nem sajátítjuk ki az ünnep örömét.

A hagyományápolás, mint eszköz, tökéletesen összeegyeztethető a bölcsődei nevelés értékeivel, alapelveivel, s az általunk preferált reformpedagógiai irányzatokkal.

Programunk sokszínűségében minden kisgyermeknevelő megtalálhatja a számára kedves utat, amelyben ő is kifejezheti saját egyéniségét.

A program módszerei

Az évkör, a jeles napok, a hozzá kötődő tevékenységek a gyermek fejlettségi szintjének megfelelően nálunk a játékra épülnek.

A 0-3 éves korosztály elsősorban érzékszervi és mozgásos tapasztalatok útján szerzi a világról a benyomásait. A lelkük nyitott a dallamra, a ritmusra, a színekre, az illatokra, így fogékonyságuk a hagyományok, szokások külsőségei iránt megalapozott. Ők befogadók, így arra törekszünk, hogy megérintse őket az ünnepek hangulata, ismerkedve azok jelképeivel. Így az elvetett mag később kicsírázik és levelet bont.

Fontos számunkra, hogy a néphagyomány-ápolás és a természetszeretet átörökítése a gyermek érzelmein át történjen. Az ünnep magával ragadja a gyermeket és ezáltal boldognak és felszabadultnak érezhesse magát.

Nagyobb időegységekben gondolkodunk. Egy adott téma nem merülhet ki csupán egy-egy nap tevékenységében, hanem akár heteken át, visszatérően foglalkozunk vele. Az őszi vagy tavaszi hetek során felhasznált anyagokkal több napon át ismerkedhetnek a gyermekek. Például a kóstolók több egymást követő napon ismétlődnek, hisz az első próbálkozások után szeretnek visszatérni az adott tevékenységhez, az átélt élményekhez.

Törekszünk arra, hogy az adott téma, ünnep feldolgozása sokrétű legyen. Versek, dalok, hangulati elemek, ízek, manuális tevékenységek együtt komplexen, de csak a természetes kíváncsiságra építve. Freinet, a modern francia nevelés mozgalmának megteremtője szerint is, a gyermek személyisége a tevékenységek komplex rendszerén keresztül fejlődik leginkább. A több érzékszervet is mozgósító, valódi tapasztalatok és változatos cselekvések hatása semmivel sem pótolható, hiszen minden emberi cselekvés középpontjában a „kísérletező tapogatózás áll”.

A program elemei

Tisztában vagyunk a korosztály életkori jellemzőivel, befogadóképességük határaival, ezért csakis olyan módszereket alkalmazunk, amelyre a legkisebbek is nyitottak. A magyar folklór területei közül már a bölcsődében elkezdhető a népköltészet megismertetése. A népköltészet a bölcsődalokkal, dajkarímekkel a születés pillanatától jelen van.

A külső világ, azaz a környezet megismerése iránti vágy a gyermekben ösztönösen működik. A népszokásörző tevékenységek és jeles napok közül a programban egyrészt azok kapnak helyet, amelyek a földhöz, a természethez, a természetes anyagokhoz való kötődést erősítik. A rácsodálkozásnak a természet szépségeire, az évszakok és napszakok váltakozására, az időjárás elemeire, az élőlények jelenségeire a mindennapok részévé kell válnia.

A népszokások másik csoportja felnőttek és gyermektársak megbecsülését állítják előtérbe. E szokások között több olyan van, amely a legkisebbek számára is feldolgozható. Forrai Katalin, Borsai Ilona, Sándor Ildikó gyűjteményes kötetei tele vannak a kisgyermek nevelésénél mondogatott apró rituálékkal, köszöntőkkel.

Kisgyermeknevelőinknek ismernie kell az ünnepeink, a népszokások eredetét, jelképeit, s a hozzájuk kapcsolódó gazdag irodalmi és zenei repertoárt.

Az esztétikai érzelmek alakításában a harmonikus környezet is domináns. Figyelünk berendezési tárgyaink, játszótéri eszközeink esztétikusságára, a természetességére (fa, vessző, nád), a színek harmóniájára.

Mindezek mellett a csoportszobában helyet biztosítunk a gyermek személyes tárgyainak, az otthonról hozott „kedvenceknek”, természeti és társadalmi környezetben szerzett „kincseknek”, a családokról készült fotóknak.

Kiemelt célunk a kézi készítésű játékeszközök bevonása. Tapasztalataink, hogy a mai gyerekek aránytalanul sok játékszerrel rendelkeznek, miközben a legtöbb valódi, kreatív játékra alkalmatlan, sem tartósságuk, sem használhatóságuk miatt. Az általunk készített játékszerek egyediek, stilizáltak, figyelemfelkeltők.

A készen kapott játékszerek, különösen a digitális játékok, a beszélő plüss mesekönyvek, az előrerajzolt kifestők a teremtés örömétől fosztják meg a gyerekeket. A tematikus játékszereken kívül ezért helyet kell biztosítani az anyagféleségeknek, mint például fa, víz, gyapjú, homok, kavics, papír, só, lisztgyurma, textil. A terméseknek és a természetes anyagoknak, mint például a gesztenye, falevél, dió, toboz.

Határozott elképzelésünk, hogy megismertessük a mindenkori szülőket hagyományörző munkánk egészével, tevékenységeinkkel, eszközeinkkel a különböző programok, előadások, nyílt napok vagy kiállítások alkalmával. Szemléletformáló lehet, ha megismerhetik programunkat, mely a szabad levegőt, az ölbéli játékot, az élő énekszót, s az egyszerű homokozást preferálja.

Az önkéntes bekapcsolódás lehetőségét adjuk meg a téli, tavaszi ünnepkör kapcsán szervezett kézműves délutánok, családi napok során, ahol a közös készülődés az ünnep tartalmát mélyíti. Az ünnep központja a gyermek. Minden alkalommal törekszünk arra, hogy örömet szerezzünk neki, s ez óhatatlanul arra tanítja őt, hogy értékes, s arra nézve kap megerősítést, hogy szeretik őt. Átérti az ünnepnapok "másságát", a bensőséges összetartozás élményét. Rendkívül fontos azonban, hogy az ünnep ne külsőségek felé csússzon el, hanem felelevenedjen a régi idők bensőségessége. Mi a tartalmas együttjátszás lehetőségeire kívánjuk felhívni a figyelmet, meghallgatva természetesen a szülők ötleteit, javaslatait. Ezek a közös együttlétek felébresztik az otthoni kipróbálás vágyát, s talán alkalom lehet arra is, hogy új baráti kapcsolatokat teremtenek majd.

Ünnepeink, hagyományaink:

A gyermekek ünnepei:

Anyák napi köszöntés
Gyereknapi
Nagyok búcsúzója
Születésnapok, névnapok

A természettel, néphagyománnyal összefüggő ünnepek:

Őszköszöntő
Mikulás várás
Adventi készülődés
Farsangi mulatság, Húsvét

6.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont számunkra, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló és tanulási tapasztalatokat biztosító legyen.

Bölcsődénkben a szerves műveltségre alapozott bölcsődei nevelés rendszere hivatott arra, hogy a gyermekekkel veleszületett világkép előhívására helyzetet teremtsen, arra építve valósítsa meg feladatát. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításánál figyelembe vesszük az egyéni bánásmód érvényesítését, a gyermek pozitív önállósodási törekvését és az önértékelésének erősítését pozitív megerősítéssel és dicsérettel.

• Játék

„A gyermek szabadsága nem azt jelenti, hogy egyszerűen magára hagyjuk a gyermeket, hanem azt, hogy segítő szeretettel emeljük köréje a megfelelő környezetet.”
/Montessori/

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége. Játéktevékenység közben tud a gyermek személyisége megformálódni. Legfontosabb a gyermek spontán játéka. A fontos szakmai elv kimondja, hogy azon kisgyermek számára, aki nem vesz részt gondozási műveletben minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítsunk az elmélyült játékra.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a játék szabadságának, amely a gyermek saját elhatározására épül. Oly szükséglet ez a gyermeknek, melynek minden nap, visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.

Rendkívül fontos szerepe van a környezetnek. Olyan környezet kialakítására törekszünk a gyermek körül, amelynek felszereltsége biztosítja a gyermek örömteli játéktevékenységét, segíti fejlődését. A játékeszközöket a gyermekek által jól látható és elérhető helyen helyezzük el, figyelembe véve, hogy éppen hol tartanak játékfejlődésükben. Törekszünk az inspiráló környezet kialakítására.

A hagyományápolásból fakadó játékos sajátosságok, specialitások

Előnyben részesítjük az egyszerű, de kreatív játékeszközöket. Szeretnénk sok kézzel készített játékeszközzel megkínálni a hozzánk járó gyermekeket. Határozott célunk, hogy visszacsempésszük gyermekeink világába az olyan régi játékeszközöket, mint a bűgőcsiga, a keljfeljancsi, a pólyás baba, vagy a hintaló. Sok kislánnyal találkozunk, akiket nem látunk babázni, s fiúval, akiket nem köt le az építkezés. E játéklehetőségek folyamatos felkínálása, társulva a nevelői kulcskompetenciával, a játszóképességgel, együttesen olyan élményeket jelent, amely segíti a gyermek játékának kibontakozását.

A kreativitás, az alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása már a bölcsődében kezdetét veszi. Kreativitáson nemcsak valami újnak a létrehozását érthetjük, hanem minden érdeklődéssel, buzgalommal, odafigyeléssel végzett tevékenységet. A gyermekek játszva ismerkednek különböző anyagokkal, tantárgyakkal, eszközökkel. Rakosgatják a terméseket, ágakat, kavicsokat, gyurkálgatnak a homokban, nyomokat hagynak. Miközben így ismerkednek a világgal, minden érzékszervüket igénybe veszik: tapintanak, ízlelnek, hallanak, látnak, szagolnak. Ezen érzéketes tapasztalatoknak nagy szerepe van fejlődésükben és a világról alkotott benyomásaik kialakulásában. Ebben az életkorban nem a tevékenység eredménye, hanem maga a tevékenység a fontos, ezért hagyományápolásunk egyik sarkköve az alkotójáték.

Kíváncsiságuk kielégítésére a gyermekek számára megszokott és többnyire elérhető helyen rendelkezésre áll többféle anyag és eszköz, amivel fantáziájának megfelelően dolgozhat, alkothat, miközben megtanulja tőlünk az eszközök biztonságos használatát. Mindig csak a legegyszerűbb technikákat használjuk, felhasználva a természetben előforduló anyagokat.

Szívesen firkálgatnak, nagy felületű, nagy ívű papíron marokkrétával, vastag ceruzákkal. Természetesen témajavaslatot nem tervezünk a szándéktalan firka és a látszólag szándékos forma-firka időszakában. Szabadon döntenek, inkább csak kísérletezgetnek, és ha kedvük van, csak akkor nevezik meg alkotásaikat. Ismerkednek különféle minőségű papírokkal, melyeket gyűrhetnek, téphetnek, gombócozhatnak, hajtogathatnak, vághatnak.

Több típusú gyurmát használunk, mellyel kezűgyességük láthatatlanul ügyesedik nyomkodva, ütögetve, gyurkálva, gömbölyítve, simítva, sodorva az anyagot. A földdel való játék, a homokozás, sarazás, vizezés a gyermek elemi, ősi szükséglete. A homokozás a gyerek udvari tevékenységének sorában elsődleges helyet foglal el.

A cél, hogy belekóstoljanak az alkotás örömébe, hogy szívesen beszéljenek a számukra oly értékes művekről, s szüleikkel együtt örüljenek a létrehozott produktumnak. Az első alkotások, bekerülnek az üzenő füzetbe vagy kitesszük a csoportszobákba, így meg tapasztalják az alkotó munka örömét, megbecsülik saját és társaik alkotásait.

- **Anyanyelvi nevelés, mondóka, mese, vers**

A bölcsődei anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat egészében jelen van. A beszédtanulás időszakában anyanyelvi nevelésünk révén gyarapodik a gyermekek szókincse, rögzül a helyes mondatalkotás, és csiszolódik a kiejtés.

A környezet példamutató, tiszta és szép beszéde mintát nyújt, ösztönzést ad a kisgyermeknek a beszédre, ezért különösen fontos, hogy a kisgyermeknevelő ügyeljen beszédének stílusára, a hanglejtésre, a dinamika, a hangsúly megfelelő alkalmazására. Beszéde legyen érthető, egyszerű és világos.

A hagyományápolásból fakadó sajátosságok, specialitások

A nap folyamán bármikor adódhat lehetőség spontán beszélgetésekre. Ezen beszélgetésekkor az otthonról, a külső környezetből hozott rengeteg élményt és tapasztalatot mondják el nekünk és egymásnak a gyermekek. A kisgyermeknevelők minden esetben türelmesen hallgatják a gyerekek nyelvi próbálkozásait, kifejezik örömeiket egy-egy újonnan tanult szó hallatán, dicsérik és biztatják a bátorabb gyermekeket. Figyelnek arra, hogy a gyermekek mindig választ kapjanak kérdéseikre, és képessé váljanak másokat is meghallgatni.

A mozgás – ritmus - beszéd fejlődése összefonódik. A mondókák e három terület együttes fejlődésében jelentős szerepet töltenek be, emiatt is nehéz műfajilag besorolni őket, hisz egyszerre lehet játék, dal és versike.

A népi mondókák nagy segítséget jelentenek a beszédtanulás folyamatában: gyarapszik a szókincs, tisztul a magán- és mássalhangzók helyes ejtése, kialakul a megfelelő artikuláció. Ugyanakkor segítséget nyújtanak a mozgáskoordináció, az egyensúlyérzék fejlesztéséhez, a térérzékeléshez, a testséma kialakulásához, érzékszerveink megismeréséhez, a ritmusérzék alakításához. Fontos szerepük van az érintésben, a kisgyermeknevelő - gyermek, gyermek - gyermek közötti érzelmi kötődés megszilárdításában.

A gyermekek velünk együtt sokszor ismételtetik a mondókákat, az állathívogatókat, altatókat, vagy épp kiolvasókat. Hétről hétre mindig visszatérünk a régebbiekre, de sohase keltjük bennük a gyakorlás érzetét, inkább tudásunkat a szülőkkel próbájuk megosztani.

A mese a gyermek értelmi-érzelmi és erkölcsi-etikai fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese életkorilag megfelel a gyermek világképének, s számtalan ismeretet közvetít. Beindítja a Csukás István megfogalmazása általi „belső mozt” a fantázia, képzelet szárnyalását.

Minden nap mesélünk, vagy verselünk valamilyen formában, mert hisszük, hogy a rendszeresen mesét halló gyermekből lesz később lelkes olvasó. Szakmai felkészültségünk egyik alapja, hogy rendelkezünk „irodalmi tárházzal, így a kedvenc meséket természetesen, emlékezetből, élményszerűen adjuk elő. Közkedveltek a láncmesék és verses mesék, melyeknek izgalmát a ritmusok és a visszatérő ismétlődések adják.

A mesélés helye leggyakrabban a „puhasarok”. A meleg párnákkal, textilekkel övezett kuckók igazán alkalmasak az összebújásra, hogy a mesehallgatás általi feszültségoldás, ellazulás, valóban pihentető, regeneráló hatású legyen.

- **Ének, énekes játékok**

A bölcsődei ének-zene nevelésnek jelentős hagyományai vannak. Fontos célja, hogy felkeltse a gyermek zenei érdeklődését, érzékennyé tegye a környezet hangjai iránt és az énekes játékkal, az együtténeklés örömeivel érzelmeit gazdagítsa. Mindezek által a gyermek felszabadulttá válik és nyitottá az őt körülvevő környezet zörejeire és eljön az idő, amikor ő maga is próbálgat dúdolgatni, énekelni. A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő, és felhasználható hagyomány. A bölcsődalok az első néphagyományon alapuló

zenei élménye a gyermeknek. Mindig figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét és törekszünk arra, hogy a zenei anyagunk mindig egyszerű, de művészi értékű legyen.

A hagyományápolásból fakadó sajátosságok, specialitások

A gyermekek egyre kisebb százaléka hallja otthon szüleit, nagyszüleit énekelni, sajnos főként a gépzenén nőnek fel. Pedig a mai gyermekek is épp olyan szívesen játszanak ölbeli játékokat, ringatókat, és épp olyan szeretettel hallgatják az éneket, mint régi korok gyermekei. Az ölbe vevős, cirógató, csiklandozós, tapsoltató, ujj- és tenyérjátékokat, lovagoltatókat szintén a magyar néphagyományból merítjük. E miniatűr "drámáknak" kezdete van, fokozódó feszültsége, majd végül csattanója, örömteli oldódása.

A dalos játékok (állathívogatók, naphívogatók, esővárók, játékokra hívogatók, kapus játékok) megismertetik a gyerekeket játékosan a természeti és tárgyi környezettel, a társadalmi szokásokkal.

Sokszor játszunk pusztán a hangokkal. A kisgyermek különösen fogékony a környezet zörejeire, így a repülő bűgása, a harang kongása, a varjú káromása mind egy-egy figyelemfelkeltő esemény, mely utánzásra, beszélgetésre ösztönöz. Az állathangok utánzása, vagy amikor a kisgyermeknevelő érzékelteti beszédén a halk - hangos, magas - mély, gyors - lassú különbségeket, szintén a gyerekek kedvére való tevékenység.

Az ünnepvárás és készülődés hangulata mindig énekléssel és zenével teljesebbé válik. Egy-egy ünnep alkalmával, a hangszerekkel, zenével való ismerkedés különleges izgalmat és élményt jelent a gyermekeknek. Egy-egy ilyen rövid eseményen csak felkeltjük a gyerekek érdeklődését a zene iránt, zenei ingerekkel körbe véve őket. A kisgyermeknevelők vagy a hangszeren játszó szülők a gyerekek előtt megszólaltatják a hangszereket, és ha kedvük van akár ki is próbálhatják.

A családi ünnepeik, családi mesedélutánjaink során a szülők is megérezhetik, hogy a felnőtt éneklése, mondókázása valóban lelki táplálékul szolgál a kisgyermekük számára. Arra ösztönzi őket, ne féljenek énekelni, leljék örömeiket a dalban, a közös játékban.

• Mozgás, mozgásos játékok

*„A testi nevelésnek a test összes lehetőségének felfedezésével és az azok feletti uralommal kell kezdődnie.”
/C. Freinet/*

A mindennapi szabad mozgást nélkülözhetetlennek tartjuk a bölcsődei életben, s ezen a téren is az önállóságra helyezzük a fő hangsúlyt. Annál is inkább, mert a televíziózás, a sok autózás miatt már a bölcsődés korúak esetében is figyelni kell a mozgáslehetőségek minél szélesebb körű kiterjesztésére.

A mozgás alapvető formái a csecsemő- és kisgyermekkorban alakulnak ki. Természetes mozgásformák begyakorlása: gurulás, kúszás, csúszás, mászás, járás, futás, ugrás, egyensúlyozás, dobás, a gyakorló játékok útján kitöltik az egész napjukat. Sokat szaladgálnak, futkosnak, életkoruk fő játéktevékenysége a mozgásos játék. A mozgásnak, játékos tornának, a csoportszobában és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy kezdeményezett formában minden lehetőségét biztosítjuk, figyelembe véve a különböző korosztályok mozgásszükségletét.

A hagyományápolásból fakadó sajátosságok, specialitások

A mozgás megszerettetésében fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermeknevelőn is tükröződjön az, hogy szívesen mozog együtt a gyermekekkel, és örül a gyermekek mozgásában elért

sikereinek. Keltse fel a passzívabb, kevesebbet mozgó gyermekek érdeklődését a mozgás iránt úgy, hogy közben élményhez juttatja. Ennek kiváló eszközei a népi játékok. A menetelős, guggolós játékok, vagy a különféle járás és lépésvariációk (tyúklépés és ráklépés, óriás és törpe járás, bolhaugrás), mind-mind a járni tudó kisgyermek mozgásvágyának csillapítói. A legegyszerűbb fogócskák, bújócskák, labdaelkapók az együttes élményét, a felnőtt bekapcsolódását teszik lehetővé.

A célok megvalósításának garanciái

A törvényességi és szakmai felügyelet, az ellátás minőségének és törvényességének rendszeres időközönként ismétlődő külső ellenőrzése az elsődleges garanciája a minőségi munkának. Ezt egészítjük ki a belső intézményi szintű (szakmai team éves ellenőrzése, egy-egy részterület specifikus belső ellenőrzése) és helyi tagintézményen belüli ellenőrzési rendszerrel.

A program céljait és a megvalósulás szintjét összevetve elemezzük és értékeljük a tapasztalatokat, megismertetjük a szülőkkel, betekintést engedve a bölcsődei életbe. A program megvalósulásának ellenőrzése tervszerű, mindig az adott nevelési évre szóló munkatervben rögzítjük. Az ellenőrzések célja az erősségek kiemelése és a hiányosságok feltárása. Az erősségekre építve próbáljuk munkánkat eredményesebbé tenni esetleg újratervezni, újragondolni, megvizsgálva a program szellemiségének megjelenését a mindennapi munkában, és hatását a gyermekek fejlődésre.

7. Szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása

7.1. Szakemberkép

„Osztani magad: - hogy így sokasodjál; kicsikhez hajolni: - hogy így magasodjál; hallgatni őket, hogy tudd a világot; róluk beszélni, ha szólsz a világhoz.

Széjjel szóródni – eső a homokra – sivatagnyi reménytelen dologra, s ha nyár se lesz tőled, s a táj se zöldebb, - kutakká gyűjt a mély: - soká isznak belőled!”

/Váci Mihály: Eső a homokra /

A korai nevelés jellemzője, hogy diffúz. Nem jelenik meg külön tevékenységként a nevelés, a gondozás, tanulás. Minden, ami térben és időben körülveszi a gyermeket, módot, alkalmat, lehetőséget teremt a nevelésre, tanulásra, fejlődésre. A felnőtt pedig reagál azokra, az akciókra, melyekben a gyermek benne van. Szavakban visszajelzi azt, amit a gyermek ilyen módon megtapasztal. Ekkor mintegy megerősíti, értelmezi a gyermek által tapasztaltakat, verbális, absztrakt szinten is rögzíti, kvázi tudatosítja azokat.

Fontos a biztonságot adó légkör megteremtése, melynek alapja a gyermeket körülvevő felnőttek mintaadó magatartása.

Arra törekszünk, hogy kisgyermeknevelőinket az alábbiak jellemezzék:

A kisgyermeknevelő lámpásként világítson! Gazdag tárházzal rendelkezzen az év kör adott időszakának öröklött irodalmából. Gazdag és árnyalt metakommunikációs képességét minden esetben a helyzetnek megfelelően alkalmazza. Mindezek birtokában biztonsággal és nyitottan lépjen a gyermekek közzé, ily módon értheti a gyermekek üzenetét. A cselekvő együttlétben a szerepek cserélődhetnek. Hol kisugárzó, hol befogadó, hol együttműködő, hol vezető, hol vezetett a kisgyermeknevelő. Ekképpen alakulhat ki az elfogadó magatartás, mellyel a

gyermekek ritkán élnek vissza. Ilyen módon a gyermekek és a felnőttek is megtapasztalják a szabadságot, megbecsülik és bánni tudnak vele.

A gyermekek teljes tudással születnek. A jelent kell összehangolni a múlttal, hogy élő legyen műveltségünk. Ha élő közösségben élnek meg hagyományaikat, ha belenevelődnek saját kultúrájukba, a mag bárhol kicsírázhat.

7.2. Képzés, továbbképzés, önképzés

Az elmúlt évek során a megnövekedett szülői elvárások, a szemléletmód változása nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy mindenkiben felmerüljön a képzéseken, továbbképzéseken való részvétel. A minőségi kisgyermeknevelés érdekében támogatjuk a kisgyermeknevelők szakmai önmegvalósítását, önképzését.

Bölcsődénkben valamennyi kisgyermeknevelő szakképzett, majdnem mindenki felsőfokú szakképesítéssel vagy főiskolai diplomával rendelkezik. Jelenleg is és a jövőben is több kolléganőnk tervezi a főiskolai képzésbe való bekerülést. Azon kolléganőink, akiknek nincs elegendő pontszámuk a főiskolára való bekerüléséhez igyekeznek újra érettségizni illetve nyelvvizsgát tenni a pontok számának növelése érdekében.

Házi továbbképzéseinken gyarapítjuk és frissítjük ismereteinket, illetve az ismeretszerzésre egy jó lehetőség a bölcsődénkben kialakított szakmai könyvtár, ahol mindenki megtalálja a számára érdekes olvasnivalót a magasabb színvonalú munkavégzés érdekében. Természetesen nagy gondot fordítunk a tudásanyag folyamatos bővítésére. Mindezek mellett rendszeresen részt veszünk az intézmény által szervezett továbbképzéseken, ahol tudásunkat és megszerzendő pontjainkat is gyarapíthatjuk. Szívesen veszünk részt a város és más szakmai fórumok által szervezett rendezvényeken, ahol informálódhatunk a minket érintő aktualitásokról.

7.3. Terepintézményi feladatok

A kisgyermeknevelők szakmai felkészültsége meghatározza a tagintézményben folyó munka színvonalát, minőségét. Fontos ez számunkra, hiszen a gyermeknevelésen túl terepintézményi feladatokat is ellátunk minden nevelési félévben. Fogadjuk a Debreceni Egyetem és a Nyíregyházi Egyetem Csecsemő- és Kisgyermeknevelő szakos hallgatóit, akik számára az elméleti oktatáson túl a gyakorlatban is szeretnénk átadni ismereteinket, kiegészíteni elméleti ismereteiket a mi gyakorlati tudásunkkal, tapasztalatainkkal és ezáltal elmélyíteni tudásukat. Törekszünk arra, hogy betekintést nyerhessenek a bölcsőde mindennapi életébe, megtapasztalhassák a szervezési feladatok fontosságát. Megmutatjuk számukra a szakma szépségeit és természetesen találkozhatnak a nehézségekkel is, és megismerhetik a gyakorlatban a 0-3 éves korosztály életkori sajátosságait. Mindezt tesszük azért, hogy teljes felkészültséggel elindulhassanak ezen a szép pályán.

8. A bölcsőde kapcsolatrendszere

8.1. Kapcsolattartás a családokkal

A gyermeknevelés elsődleges színtere a család. A bölcsőde a családdal együtt, azt kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. Biztosítjuk a bölcsőde nyitottságát a hétköznapi életben, és ünnepeink alkalmával egyaránt. A szülőknek előzetes egyeztetés után lehetőségük van betekinteni a napközbeni bölcsődei életbe is.

A kapcsolattartás formái:

Családlátogatás
Szülővel történő fokozatos beszoktatás
Napi kapcsolattartás
Írásos kapcsolattartási formák, például üzenő füzet, faliújság
Nyílt napok
Szülői értekezletek, szülőcsoportos megbeszélések
Családi napok, játszódélutánok, közös ünnepek

Kiemelt szerepet szánunk programunkban a családlátogatásoknak és a szülővel történő fokozatos beszoktatásnak, mely az első lépés ahhoz, hogy a szülő megismerje a bölcsődei életet, szokásokat, s hogy fokozatosan adhassa át a gyermeke gondozásával kapcsolatos feladatokat. Ezt követően is különösen figyelünk arra, hogy a szülő továbbra is teljes mértékben tájékozott legyen a gyermekével történt napi lényeges eseményekről, fejlődéséről. Lehetővé tesszük napi betekintések során, hogy a szülők képet kaphassanak gyerekek közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről, esetleg új, otthon nem tapasztalt tulajdonságaikat is felfedezhetik.

A gyermekek körülményeinek, szociokulturális helyzetének minél pontosabb megismerését nagyon fontosnak tartjuk, mert csakis így tudunk igényeikre és szükségleteikre megfelelően reagálni. Tapasztalataink szerint sok családnak van szüksége, hogy segítséget kapjanak gyermeknevelési kérdésekben, hisz nap mint nap, nyíltan tanácsot is kérnek problémáik kezeléséhez. Nem tartjuk elegendőnek a hagyományos frontális, jórészt információk átadásából, a házirend ismertetésén alapuló tájékoztatást, hanem tartalmi és formai megújulás keretében a szülőket is érdeklő témákban várjuk a szülőket, akik nem csupán passzív szemlélői az eseményeknek. A szülőcsoportos beszélgetéseken a problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés növelését. Gyermekneveléssel kapcsolatos kiadványokat, könyveket ajánlunk, átadjuk az általunk olvasottakat, és elmondjuk tapasztalatainkat, személyes élményeinket. Törekszünk meggyőzni a szülőket az otthoni anyanyelvi élmények - esti mesélések, beszélgetések, a könyv szeretete fontosságáról, hogy a sok közös séta és játék, a helyes életritmus, a meghitt ünnepek mind-mind a harmonikus személyiségfejlődéséhez vezető út állomásai.

A játszó délutánok, családi napok azok a fórumok, ahol úgy erősíthetjük a szülői kompetenciát, hogy közben helyet és időt biztosítunk az együttjátszáshoz.

Az írásos kapcsolattartási formák kiválóan illeszkednek programunkba. A faliújságon tematikusan elkülönítve tájékoztatjuk a szülőket az évszakok eseményeiről, a gyermekek alkotásairól, a közös ünnepeinkről, valamint az általános napi tudnivalókról. Az írott üzenetváltások számunkra legfontosabb eszköze azonban az üzenő füzet, mely esztétikumával, tartalmával nevelőmunkánk fontos tükré, s egyben a családok számára is becses kincs.

8.2. Együttműködés az Egyesített Bölcsődei Intézmény tagintézményeivel

Városi szinten a tagintézmények közötti kapcsolatok szorosabbra fűzését fontosnak tartjuk. Törekszünk folyamatosan jól összehangolt munkával szolgáltatásainkat megközelítőleg azonos szinten nyújtani. Szívesen veszünk részt velük az Intézmény által szervezett közös programokon.

8.3. Kapcsolat a Levendula Óvodával

A Levendula Óvodával bölcsődénk épületegységet alkot, ami önmagában jó viszonyt feltételez, s ennek vannak szép hagyományai. Évente 10-15 gyermekünk ebbe az óvodába kap felvételt, s a két intézmény dolgozói a játszóudvarok elhelyezkedése miatt is, valóban napi szinten találkoznak, beszélgetnek. Programjaink tartalmi azonosságai miatt is elmélyült a közöttünk lévő kapcsolat.

Az együttműködés formái:

Közös programok szervezése (bábjáték az óvónők előadásában, az óvodai mentálhigiénés héten, „ovi szüreten” való részvétel).

Az óvodások visszalátogatnak az őszy folyamán bölcsődéjünkbe.

Az egymás szakmai munkájának megismerése (előadásokra, szakmai fórumokra, nyílt napokra kölcsönös meghívás).

Óvodába lépéskor az óvodaválasztás megkönnyítésére, felvételek rendjéről tájékoztatás a bölcsődében (óvodavezető részvétele a szülőértekezleten).

8.4. Kapcsolat a Svetits Óvoda és Általános iskolával

Kapcsolatunk a közeli Svetits Óvoda és Általános Iskolával olyan formában működik, hogy az ottani énekkar tagjai, akik első és második osztályos diákok és közülük többen a mi bölcsődénkbe jártak, szívesen ellátogatnak intézményünkbe tanáraik vezetésével. Többeknek közülük a gyermekét a mi tagintézményben neveljük-gondozzuk. Eljönnek egy-egy ünnepkör kapcsán, hogy bemutathassák ünnepi énekeiket, mondókáikat, kis időt eltölthessenek a bölcsődéseinkkel és akár régi kisgyermeknevelőjünkkel találkozhatnak.

8.5. Gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött szerepünk

A bölcsődénk együttműködik mindazon intézményekkel, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek. A konstruktív együttműködésünk alapja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.

A gyermekvédelmi felelős, és a bölcsődevezető kiemelt feladata a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek „kiszűrése” a kisgyermeknevelők segítségével. Ha ilyen esetet észlelünk jelzéssel élünk a család- és gyermekjóléti szolgálat felé a közös problémamegoldás érdekében.

9. A tájékoztatás helyi módja

A tájékoztatás első lépéseként nagy hangsúlyt fektetünk a leendő szülőkkel való első találkozásokra, a sok esetben meghatározó első benyomások kialakítására. Határozott célunk, hogy ne csak a játszótéren, az ismeretségi körben, hallott híreket alapul véve, vagy mások tapasztalatai alapján válasszák bölcsődénket. A szülők, a bölcsődevezetővel egyeztetett időpontban bármikor meglátogathatják gyermekükkel bölcsődénket, bepillanthatnak csoportjaink életébe, vagy kora tavasztól késő őszig az udvari játékba is bekapcsolódhatnak. A bölcsődeválasztás időszakában, így különösen a tavaszi felvételek kapcsán szervezünk nyílt napokat, vagy nyílt heteket. A minél szélesebb körű tájékoztatást szolgálják nyomtatásban megjelenő kiadványaink, az internetes információ források közül Debrecen város honlapja és az intézményünk saját honlapja.

Bölcsődénkben a személyre szóló napi kapcsolattartás elsődlegességet élvez minden más informálási formával szemben, így a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. Az üzenő füzet és a hirdetőtáblák pedig, nem csak az aktuális információk, hanem egyben programunk megjelenítésének is fontos eszközei.